Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч.85. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го КВІТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 15, 1977 No. 85. VOL. LXXXIV.

ВЛАДИЦІ МИТРОПОЛИТОВІ МСТИСЛАВОВІ СПОВНИЛОСЯ 79 РОКІВ

В сам день цьогорічного Великодня, 11-го квітня, Первоієрархові Української Автокефальної Православної Церкви, Митрополитові Української Православної Церкви в ЗСА Блаженнішому Владиці Мстиславові сповнилося 79 років життя. ІСПОЛА ЕТІ ДЕСПОТА — НА МНОГІЇ ЛІТА ВЛАДИКО!

В Арґентині будують українські церкви

Буенос Айрес. (М.Д.) — Не зважаючи на скрутні економічні відносини, українців в Арґентині продовжують будову катедрального Храму УАП Церкви, що ведеться заходами Покровського Брацтва під проводом протопресвітера о. Бориса Арійчука. Проєкт храму виконав архітект Гриненко в типічному українському стилі і його будова ведеться в одній з центральних дільниць Буенос Айресу.

Другу величаву українську католицьку церкву будують в місті Обера, провінція Місіонес, що находиться на віддалі 1,400 кілометрів від Буенос Айресу. Тамтейшу парохію очолює о. Орест Карплюк, ЧСВВ, стараннями якого збудовано там манастир та велику, три поверхову школу, яка є під зарядом Сестер Катехиток, які ведуть пожвавлену діяльність серед українських поселенців цієї місцевости.

Нові „Десятники" передконвенційної членської кампанії УНСоюзу

Михайло Семків

Василь Кобіто

Петро Щерба

Богдан Зорич

Джерзі Сиґі. — Проголошуючи передконвенційну членську кампанію на 1977 рік, метою якої є придбати щонайменше 5,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10,000,000 дол., Екзекутивний Комітет схвалив, крім звичайних нагород і бонусів, також і ряд надзвичайних відзначень для всіх союзовців, які придбають в передконвенційному році перших десять членів. „Десятники" автоматично будуть зараховані також як члени „Клюбу Будівничих УНС".

Подаємо вже другий список „Десятників", які минулого місяця придбали десять або більше нових членів. Ними є: заслужений союзовий піонер, Михайло Семків, секретар 379 Відділу в Чікаґо, який придбав 12 членів; Василь Кобіто, секретар 121 Відділу в Ром, Н. Й., який придбав 10 членів; Петро Щерба, секретар 173 Відділу в Вілмінґтон, Дел., який придбав 10 членів, і Богдан Зорич, секретар 432 Відділу в Торонто, Канада, який придбав 10 членів. Придбаних 11 нових членів має вже також секретар 94 Відділу в Детройті Роман Татарський, який не надіслав своєї фотознімки.

ЗВИЧАЙНЕ РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

із звичайним порядком нарад відбудеться згідно з 33 параграфом Статуту Українського Народного Союзу в днях від 23-го до 27-го травня 1976 року на відпочинковій оселі „Союзівці" в Керґонксоні. Н. Й.

Початок нарад в понеділок, 23-го травня, о год. 10-ій ранку.

Совєтський бльок посилює ідеологічну боротьбу проти Заходу

Відень. — Газети, журнали й інші засоби масової інформації східньо-европейських країн розпочали сильну ідеологічну кампанію проти Заходу, головно проти З'єднаних Стейтів Америки, що їх представляється в комуністичних країнах найбільш ескплуатуючою країною в світі. Протизахідня ідеологічна кампанія виглядає на заздалегідь заплянований акцію, метою якої є „викривати" усі неґативи й недотягнення на Заході. Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Пол Гофманн пише в газеті з 14-го квітня ц.р., що східньо-европейська преса, радіо, телебачення і навіть молодечі видання порівнюють Захід до пекла, в якому немає життя для робітників з огляду на поширене безробіття, брак праці і забезпечення, расову дискримінацію, відсутність здоровельного забезпечення і опіки над старшими особами та погорду до людини праці малої кліки капіталістів, яка дбає тільки про власні користі і задержання влади у своїх руках. Політичні аналітики стверджують, що антизахідня кампанія найбільше ведеться в Чехо-Словаччині, Східній Німеччині, Болгарії, менше в Польщі і Румунії, а тільки доривочно в Мадярщині. Аналітики і західні кореспонденти вважають, що теперішня пропаґандивна кампанія була мабуть в подробицях опрацьована на ідеологічній конференції комуністичних держав в Софії, Болгарія, яка відбувалася там 2 і 3-го березня ц.р. Комуністичні ідеологи дискутували тоді справи дисидентів і опрацьовували стратегію для европейської конференції в Беоґраді. Совєтський бльок сподівається, що на тій конференції він буде прицілом західньої критики за людські права і насильне поборювання дисидентських рухів. Тому вони висунули у своїй пропаґандивній кампанії справи соціяльного порядку на передове місце, як, наприклад, безплатну лікарську опіку, право кожного на працю, студії, пенсію і, що все це, мовляв, є дійсне тільки в комуністичних країнах.

В Гарварді відбудеться конференція Славістичної Асоціяції Нової Англії

Кембридж (ФКУ) — З кінцем цього тижня, в днях 15-16 квітня, в Гарварді відбудеться чергова конференція Славістичної Асоціяції Нової Англії. Співспонзором цієї конференції буде Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (УНІГУ). Коли переглянути програму доповідей, помічається, що українські дисципліни матимуть сильну репрезентацію в кількох різних ділянках.

У першій сесії доповідачі говоритимуть про „Модерний націоналізм та питання національних меншостей на території російської імперії в другій половині XIX ст. та в першому десятиріччі XX ст." Окрему доповідь матиме співробітник УНІГУ, проф. М. Воскобійник, який говоритиме на тему: „Вимоги державної автономії національних меншостей в роках 1905-07 та боротьба за конституційний устрій в російській імперії".

Друга сесія розглядатиме питання совєтської політики супроти національних меншостей. На цій сесії доповідатиме д-р Л. Гайда. Темою його доповіді, що виготовлена на підставі обширних демографічних дослідів, буде перепис населення 1970-го року. Д-р Гайда подасть аналізу соціяльних процесів національної та вікової структури СССР на підставі даних перепису та в світлі порівнянь з іншими джерелами інформації про демографічні процеси в СССР.

Один із панелів присвячений виключно українській тематиці, а саме панель про „Течії української літератури на переломі XIX та XX століття". Модератором панелю буде д-р Г. Грабович, доповідатимуть: В. Смирнів на тему „Леся Українка та Ґерґарт Гавптман", О. Ільницький на тему „Психологізми Леся Мартовича" та Б. Глинський на тему „Іван Франко і французькі письменники XIX ст."

Окрема сесія призначена для розгляду та аналізи повстання національної свідомости в ранньому періоді модерної доби на території Східньої Европи. Модератором панелю буде д-р З. Дійл, історик, співробітник УНІГУ, спеціяліст від суспільної та економічної історії українського селянства. В панелі братимуть участь два інші співпрацівники УНІГУ: д-р З. Когут доповідатиме про „Катерину II та питання української автономії", а д-р Ф. Сисин розглядатиме питання „Польсько-українських культурних контактів та конфліктів в XVII ст."

Проф. д-р Богдан Сацюк доповідав у Домініканській Республіці

Санто Домінго, Домініканська Республіка. — У приміщенні модерного будинку Національної Бібліотеки відбувся тут 1-3 квітня 2-ий Симпозіюм Діялектології Еспаномовного Карибійського Моря з участю понад 200 спеціялістів з Домініканської Республіки, Пуерто-Ріко, Гаїті, Венесуелі, Еспанії і ЗСА. З 14-ох доповідей, які були прочитані під час цього наукового з'їзду, одну виголосив д-р Богдан Сацюк, професор з Універсідад Інтерамерікана в Сан Херман, Пуерто-Ріко. Темою його доповіді було: „Багаточисленність виявів фонеми (у) в еспанському діялекті Пуерто-Ріко". Це було перше оприлюднення дослідів, які проф. Сацюк тепер переводить на новому місці свого перебування.

Від 21-го до 2-го березня ц. р. проф. Сацюк був учасником вишкільного семінара для застосування компюторів в навчанні на університетському рівні. Семінар був спонзорований Національною Науковою Фундацією ЗСА та відбувався в Ню Орлінсі, Луїзіяна, з участю приблизно 600 професорів з різних університетів ЗСА, в яких переважають дослідники етнічних меншостей.

БЖЕЗІНЬСКІ І ДОБРИНІН НАРАДЖУЮТЬСЯ, ЗАСТІЙ В ПЕРЕГОВОРАХ ЩОДО РОЗЗБРОЄННЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Вашінґтон. — В середу, 13-го квітня, совєтський амбасадор Анатолій Добринін відбув довшу нараду з головним дорадником президента Картера для справ крайової безпеки, д-ром Збіґнєвом Бжезіньским в справі нового договору щодо обмеження чи зменшення стратегічної атомової зброї, але — як твердять речники Білого Дому — покищо нема жадних позитивних результатів в цьому напрямі. Не зважаючи на те, що президент Картер і його чільні дорадники виявляють готовість ввести деякі зміни в пропозиції ЗСА щодо роззброєння, які відкинув генеральний секретар КПСС Брежнєв, представники Совєтського Союзу не тільки далі відкидають ті пропозиції, але також відмовляються обговорювати можливі компроміси — сказав д-р Бжезіньскі після наради з амбасадором Добриніним.

Представники СССР продовжують зустрічатися з членами уряду ЗСА, але відмовляються обговорювати будь-які компромісові розв'язки відносно атомового роззброєння. Бжезіньскі повідомив пресу, що совєтські власті натомість знову стараються пропхати свою власну пропозицію, відкинену ще попереднім президентом Джералдом Фордом, а саме, щоб верхня межа атомової зброї для обох держав охоплювала американську „мандруючу ракету", але не охоплювала совєтського бомбовика, знаного на Заході як „Бекфаєр". Вашінґтон вважає, що ця пропозиція Москви є „несправедлива". Однак, уряд ЗСА не втрачає надії, що таки пощастить дійти до якогось порозуміння щодо обопільного атомового роззброєння і тому продовжує переговорювати з представниками СССР в тій справі. З. Бжезіньскі заявив минулої середи, що американська сторона старається переконати совєтських представників, щоб принаймні подали більш детальні причини чому Москва відкидає пропозиції ЗСА, бо тоді можна подумати над змінами чи альтернативними пропозиціями, але речники Москви відмовляються. Проте, не зважаючи на застій у переговорах щодо атомового роззброєння, Бжезіньскі й інші члени уряду переконані, що ще цього року відбудеться зустріч президента Картера з Леонідом Брежнєвим, правдоподібно у Вашінґтоні.

Того самого дня, в середу, 13-го квітня, про договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї говорив теж секретар оборони Гарольд Бровн. Виступаючи в Ґротоні, Коннектикат, і Рочестері, Н.Й., він заявив, що Америка готова ввести зміни в свої пропозиції щодо атомового роззброєння, якщо можна буде знайти компромісову розв'язку, але підкреслив, що уряд президента Картера ніколи не дозволить на те, щоб Москва використовувала добру волю Вашінґтону для здобуття переваги для СССР. Секретар Бровн сказав, що Америка хоче балянсу в ділянці атомової зброї, а не переваги над Совєтським Союзом, але рівнож не допустить до того, щоб послабла військова сила Америки. Він підкреслив, що якщо СССР продовжуватиме розбудовувати свою атомову зброю, то ЗСА будуть змушені робити те саме. Коли його спитали чому ЗСА хочуть переговорювати із СССР, якщо Москва порушує всі міжнародні домовлення, секретар Бровн сказав, що совєтські власті досі фактично не порушили жадних угод в справі атомового роззброєння, але додав, що Москва старається використати всі „неясні частини угод" для власної користи і тому він вважає, що ЗСА мусять бути „дуже обережні" відносно будь-якого договору із СССР в ділянці роззброєння.

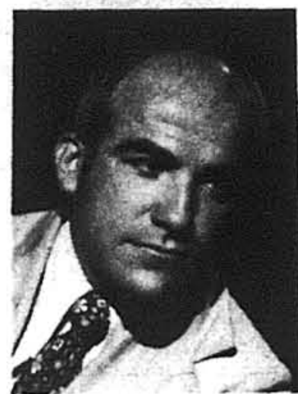
Італійські комуністи хвалять передачі „Вільної Европи"

Рим. — Карльо Бенедетті, московський кореспондент газети „Юніта", яка є органом Комуністичної партії Італії, заявив у статті про передачі „Радіо Свобода" і „Вільна Европа", що обидві радіостанції стоять на дуже високому поземі під оглядом технічним і редакторським. Він зокрема підкреслив, що радіослухачі у країнах Східньої Европи, як також у Совєтському Союзі, можуть слухати не тільки новин і політичних коментарів, але також познайомитись з працями їхніх земляків, яких вони не мали змоги прочитати в комуністичних країнах. Загально думають, що Бенедетті мав на увазі працю письменника Олександра Солженіцина „Архіпелаг ҐУЛаг", виїмки з якої передавалися згаданими радіостанціями, як також праці інших авторів, які недавно покинули комуністичні країни. Бенедетті також відмітив, що завдяки тим передачам люди у Східній Европі докладно поінформовані про рухи дисидентів в їхніх країнах і СССР, як також про працю Комітетів нагляду над виконанням Гельсінкської Угоди. Кореспондент „Юніта" додав, що західні радіостанції подають також широкий матеріял про міжнародні політичні відносини і культурні справи на Заході. Бенедетті пригадав, що Совєтський Союз, як також інші держави совєтського бльоку, завжди засуджували передачі тих радіостанцій, уважаючи їх за знаряддя пропаґанди проти політики відпруження. У своїй кореспонденції з Москви Бенедетті згадує також, що в совєтських книгарнях є повно брошур, присвячених обидвом радіостанціям, в яких пишеться про пов'язаність радіостанцій з американською Центральною Розвідчою Агенцією.

Президент Картер зменшив кару Вотерґейтському вломникові

Вашінґтон. — У вівторок, 12-го квітня, президент Джіммі Картер зменшив термін ув'язнення Ґордона Лидді, одного з 5-ох вломників до головної квартири Демократичної партії в комплексі будинків Вотерґейт в червні 1972-го року, із 20 до 8 років. Таким чином, Лидді, який перебуває в тюрмі від січня 1973-го року, може бути звільнений на поруку вже цього липня, якщо таку рекомендацію видасть Рада Помилування. Із усіх 5-ох вломників до головної квартири Демократичної партії ще тільки Лидді сидить у тюрмі, а всі інші вже раніше були звільнені на поруку. Влом до головної квартири Демократичної партії був початком горезвісної „Вотерґейтської афери".

Борис Антонович в обороні людських прав

Борис Антонович

Вашінґтон. (Н. Н.) — Відвідуючи Вашінґтон вперше від його вибору на члена Палати Представників стейту Іллиной, адвокат Борис Антонович відбув ряд зустрічей з чільними представниками американського уряду, під час яких порушив питання ув'язнених у Совєтському Союзі українських борців за людські і національні права та міжнародне становище України. Серед цих представників були державний секретар Сайрус Венс, сенатор Гюберт Гомфрі й іллінойські конґресмени Дервіньскі, Крейн і Гайд.

Борис Антонович прибув до Вашінґтону на дводенну конференцію для молодих політичних лідерів, яка відбулася 4-го і 5-го квітня під еґідою Державного Департаменту і Американської Ради Молодих Політичних Лідерів.

Першою зупинкою Б. Антоновича в понеділок, 4-го квітня, був український відділ „Голосу Америки", де Антонович познайомився з працівниками відділу та мав довше інтерв'ю для української програми, яка передається до Совєтського Союзу. Далі Антонович вступив до канцелярії сенатора Чарлса Персі з Іллиной і, у відсутності самого сенатора, який тоді був у Чікаґо, відбув довшу розмову з асистенкою сенатора, Еліссон Розенберґ.

Висловлюючи стурбованість тим, що сенатор Персі відмовився підписати листа до Леоніда Брежнєва в обороні українських політв'язнів Миколи Руденка і Олексія Тихого, Антонович підкреслив, що другий сенатор з Іллиной, демократ Стівенсон, вже підписав цей лист, і що виборці його округи — це здебільша українці, яким дуже залежить, щоб якнайбільше сенаторів до цієї акції прилучилось. Хоч спільного листа сенатор Персі таки не підписав, наступного дня його канцелярія подала пресове повідомлення про те, що він особисто порушить справу Руденка і Тихого безпосередньо з совєтським послом у Вашінґтоні, Анатолієм Добриніним.

Відтак Антонович відбув одногодинну зустріч з іллінойськими конґресменами Едвардом Дервіньським і Філіпом Крейном. Він розповів їм про створення минулого року в Києві Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод і обговорив з ними питання участи України в міжнародних конференціях.

Другий день конференції в Державному Департаменті розпочався панелем в питаннях прав людини і закордонної політики американського уряду. Панель відбувся в приявності всіх, приблизно 300, учасників конференції. Після корот-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Жиди протестують проти виставки в Метрополітальному Музеї

Ню Йорк. — Висловом протесту Американсько-Жидівського Конгресу проти совєтської мистецької виставки в Метрополітальному музеї було відкриття мистецької виставки чотирьох мистців-імігрантів із Совєтського Союзу. Артур Герцберґ, президент Американсько-Жидівського Конгресу і організатор виставки, заявив, що виставка мистців-імігрантів із СССР „є нашою відповіддю на „офіційне" мистецтво в Метрополітальному музеї на їхню відмову дозволити виставити образи з релігійною тематикою і на їхнє наполегливе настоювання на соцреалізмі, як єдиній формі творчости, офіційно визаної".

Один із цих чотирьох мистців-імігрантів — це скульптор Ернст Нєізвєстний, який залишив Москву минулого року, а сьогодні має своє власне ательє в дільниці Ню Йорку в Со-Го. Широко відома його голосна публічна суперечка з Нікітою Хрущовим під час неофіційної модерністичної виставки в Москві у 1962-му році. Пізніше, після смерти Хрущова, на прохання дружини колишнього генерального секретаря КПСС, Ернст Нєізвєстний вирізьбив його надгробний пам'ятник. Ернст Нєізвєстний сказав, що виставка в Метрополітальному музеї включає праці двох модерністів, Отарія Кандураова і Дмітрія Плавінського, праці яких ніколи не виставлялись на жадних визнаних совєтським режимом виставках ані в Совєтському Союзі, ані поза ним. Він також заявив, що „виставка в Метрополітальному музеї — добра, але велику кількість образів, що знаходяться на виставці — заборонено сьогодні виставляти в Совєтському Союзі. Так, що все, що ви тут бачите — брехня". Окрім скульптора Ернста Нєізвєстного на виставці Американсько-Жидівського Конгресу є ще праці трьох мистців-імігрантів із СССР — Іллі Шенкера і Александра Ріхтера з Одеси та Ігора Галініна; всі їхні праці об'єднує спільна назва: „Мистецтво Свободи".

Східній бльок вже не може зліквідувати опозиції — каже Джілас

Рим. — Мілован Джілас, югославський дисидент, колись близький приятель Тіта, а пізніше довголітній в'язень і противник теперішньої комуністичної системи в Югославії, заявив у статті, яка появилася 13-го квітня у західньоевропейських газетах, що комуністичні режими у Східній Европі сьогодні вже не здібні зліквідувати в себе повністю політичну опозицію. У статті, яку помістила також італійська газета „Ля Ріпубліка", Джілас каже, що „совєтський режим опинився у сліпому кінці, і тому спротив у комуністичному світі є природним явищем". Мілован Джілас, який тепер живе в Беоґраді і якого останньо дуже атакує урядова преса, назвав документ чехо-словацьких дисидентів „Хартію 77" найбільш досконалим документом, опублікованим у Східній Европі після Другої світової війни. „Тепер існує опозиція, і навіть ті, які держать владу у своїх руках, мусять брати це під увагу у своїх розрахунках", — заявив Мілован Джілас.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Крайня пора

Минулої суботи, 9-го квітня, президент Джіммі Картер дав свою згоду на схоплення совєтського риболовного корабля „Тарас Шевченко'', зазначуючи, що „ЗСА нарешті мусіли зареагувати'' на порушення американських територіяльних вод совєтськими кораблями, а в понеділок, 11-го квітня, дав подібний дозвіл на придержання другого совєтського корабля „Антанас Снехкус''. Того самого дня Державний департамент перестеріг Москву, що дальші порушування совєтськими кораблями риболовного закону ЗСА, який обмежує ловлю деяких родів риб в 200-милевій зоні від берегів Америки, може причинитися до „загального погіршення відносин'' між ЗСА та Совєтським Союзом.

Дозвіл на схоплення двох совєтських кораблів, як і пересторогу для Москви треба вважати відрадними, хоча спізненими акціями. Адже ж протягом останніх кількох тижнів Прибережна Сторожа ЗСА понад 60 разів перестерігала совєтські кораблі, щоб не порушували риболовного закону ЗСА, а протягом тільки одного минулого тижня, тобто, ще перед придержанням корабля „Тарас Шевченко'', Прибережна Сторожа тричі зверталася до Білого Дому за дозволом придержати три інші совєтські кораблі за незаконну ловлю риб в американських територіяльних водах, але такого дозволу не одержала.

Багато коментаторів вважає, що реакція уряду ЗСА на порушення територіяльних вод совєтськими кораблями повинна була наступити багато скоріше, а не щойно минулих суботи і понеділка. Може бути, що президент Картер не хотів „дразнити'' Кремля в час, коли в Москві проходили переговори в справі нового договору щодо обмеження стратегічної зброї і вирішив зареагувати щойно після того, коли ці переговори провалилися і то з вини совєтських верховодів, які відкинули справедливі пропозиції ЗСА щодо атомового роззброєння. Також можливо, що Білий Дім і Державний департамент остаточно вирішили зареагувати на сваволю совєтських риболовних кораблів тому, що ряд законодавців із стейтів Атлантійського побережжя, як також Торговельні Палати тих стейтів внесли гострі протести до Білого Дому, вказуючи, що нелеґальна ловля риб совєтськими кораблями не тільки зменшує прибутки американських риболовів, але також створює загрозу, що деякі роди риб можуть цілком зникнути з територіяльних вод ЗСА.

Не зважаючи на те, що фактично спонукало Білий Дім дозволити на потрібні кроки, щоб притягнути совєтські риболовні кораблі до відповідальности за порушення закону та перестерегти „власника'' тих кораблів, тобто, совєтський уряд, щоб терпеливість ЗСА скінчилася і вже не можна буде безкарно продовжувати незаконну ловлю риб в американських територіяльних водах, треба ствердити, що це вже була справді крайня пора, щоб Білий Дім зайняв становище в тій справі, тим більше, що сам Совєтський Союз дуже гостро пильнує, щоб кораблі інших держав не ловили риби на його територіяльних водах.

В день уродин Мороза

В п'ятницю, 15-го квітня ц.р., промине 41 рік життя Валентинові Морозові, історикові, довголітньому совєтському політичному в'язневі, що став символом оборони людських і національних прав українського народу.

Очевидно, пошанувати Валентина Мороза в день його уродин можна головно поширенням на Заході ідей, за які він бореться, його писань, його звернень, інформацій про його переживання і переживання інших українських політичних в'язнів, суджених комуно-московськими шовіністами за переконання, і збільшенням зусиль українців на поселеннях в користь звільнення Валентина Мороза, Юрія Шухевича, Івана Світличного, Святослава Караванського та багатьох-багатьох інших. До них тепер доходять нові в'язні, Микола Руденко, Олексій Тихий та інші. Існує тепер для поширення нашої оборонної акції сприятлива нагода на здобуття підтримки наших акцій в ЗСА та в інших країнах вільного світу, які допоможуть нам не тільки гідно пошанувати наших мучеників, але й постояти за них. Немаловажною, наприклад, є справа листа в обороні Миколи Руденка і Олексія Тихого, якого вислали на адресу совєтського верховоди Леоніда Брежнєва 25 американських сенаторів з ініціятиви сенаторів Генрі Джексона і Річарда Швайкера та за посередництвом Комітету Оборони Валентина Мороза у Філядельфії і Координаційних Комітетів в інших містах ЗСА. Приклади звільнення Плюща, Буковського, д-ра М.Штерна і сила впливу західньої опінії на совєтських ватажків є така очевидна, що ми не повинні її іґнорувати в наших оборонних акціях. Також виступи президента Джіммі Картера в обороні прав людини за залізною заслоною введення ним моральних засад у закордонну політику ЗСА дає нам збільшені вигляди на успіх наших оборонних акцій, якщо ми їх відповідно поставимо. Москва мусить рахуватися з тиском публічної опінії і її слід нам мобілізувати. А обороняючи повною силою Валентина Мороза й інших українських політичних в'язнів, ми тим самим розголошуємо українську визвольну справу і вдаряємо по дуже чулих місцях Совєтський Союз. Немає сумніву, що тільки посиленими активностями ми зможемо гідно відмітити і пошанувати Валентина Мороза з нагоди його уродин.

Президент Картер підтримує Аґенцію охорони споживачів

Вашінґтон. — У спеціяльному посланні до Конгресу президент Джіммі Картер в середу, 6-го квітня, підтримав пропозицію, щоб була створена федеральна Агенція споживачів, яка мала б широкі повновласті. Агенція інформувала б уряд про наслідки на споживачів різних законопроєктів і рішень інших аґенцій і департаментів, як також мала б право вносити клопотання до суду, щоб здержати введення в життя даного закону чи рішення, які, на думку Агенції, можуть пошкодити споживачам. Запропонована Агенція теж була б посередником між Білим Домом і населенням ЗСА відносно справ, які заторкають споживачів. Прихильники створення такої Агенції в Конгресі заявили, що правдоподібно до липня буде схвалений відповідний законопроєкт.

Іван Кедрин

ЗА ЄДНІСТЬ НАУКОВОГО СВІТУ

Перед Загальними Зборами НТША

Коли в Україні наука підпорядкована комуністичній доктрині та підлягає партійній цензурі, і коли дозволяється в Україні тільки на такі наукові досліди й наукові твори, які не перешкоджують русифікаторському курсові, то місія плекати рідну культуру, першою складовою частиною якої є наука, паде зокрема на українців у вільному світі. Українські люди, що їх викинула на Захід хвиля Другої світової війни, зрозуміли цю істину. У 1947 році — оце тридцять років тому — майже одночасно в Мюнхені і в Ню Йорку українські науковці відновили Наукове Товариство ім. Шевченка, постале ще у 1873 році, спершу ще тільки як „Товариство ім. Шевченка'' та від 1892 року з додатком „Наукове''. Це була справжня фортеця української науки, золоту добу якої становив період головування Михайла Грушевського. Але й взагалі — НТШ — своїми „Записками НТШ'', своїми студіями, дослідами, своєю величавою бібліотекою, своїми тісними зв'язками з закордонним науковим світом придбало собі загальну пошану. Презірні ділянки науки знайшли в рядах учених, згуртованих в НТШ, своїх дослідників. Завдяки великим наддніпрянським меценатам та розмірній свободі розвитку, НТШ у Львові мало гарні дві кам'яниці при вул. Чернецького, в яких приміщувались бібліотека і лікарсько-бактеріологічна ляботаторія, було власником Академічного Дому, мало власну друкарню і книгарню. Ввесь цей духовий і матеріяльний дорібок був знівечений з приходом большевицької влади, бо хоч формально перетворено НТШ на Відділ київського АН, насправді перестала існувати тамошня кузня української науки.

Останнім головою НТШ, який вийшов був на еміграцію, був д-р Іван Раковський, після нього д-р Зенон Кузеля, опісля і досі головою Европейського НТШ є проф. д-р Володимир Кубійович. В ЗСА головами НТШ були, за чергою, д-р Микола Чубатий (1947-1952), д-р Роман Смаль-Стоцький (1952-1969), д-р Матвій Стахів (1969-1974) і в останніх трьох роках д-р Осип Андрушків. Проте, ані в самому американському НТШ, ані в цілому українському науковому світі не завжди було — і по нинішній день немає — ідилії. Достосовуючись до законодавства в країнах поселення зреорганізовано НТШ так, що створено чотири автономні крайові НТШ — европейське, американське, канадське й австралійське — з власними чартерами і внутрішніми статутами та з надбудовою у постаті Головної Ради, яка має теж окремий статут. Її найпершою точкою є: „Метою Головної Ради є зберегти єдність членства''. На превеликий жаль — цю мету загирено: европейське НТШ відмовилося від участи в Головній Раді поки не буде поладнаний конфлікт, що постав із створення окремої Секції історії України. Це був клясичний приклад, як то „обидві сторони мають рацію'', а наслідок цього такий, що від 6-го травня 1972 року не було засідання Головної Ради, (тоді вона відбулася під головуванням пок. проф. Є.Вертипороха). Кожна Секція виконує своє статутове право (обов'язок) призначування дійсних членів, але вони не затверджені Головною Радою, якої за останніх 5 років не було...

На цьому складність ситуації не кінчається. Поруч з НТШ постала ще за періоду „таборової еміграції'' в Европі так само Українська Вільна Академія Наук. Довголітній конфлікт між тими двома установами значно злагіднився за головування проф. Осипа Андрушкова. Так само значно покращали спершу дуже „холодні'' взаємини між НТШ та Гарвардським осередком української науки. Коли у 100-річчя НТШ не можна було відсвяткувати того ювілею української науки співпрацею та силами всіх отих трьох наукових установ, то з нагоди відзначування 200-річчя Америки і 100-річчя українського поселення Комітет під головуванням д-ра Мелетія Войнара, члена Президії НТШ, зумів уже влаштувати Симпозіюм у Вашінгтоні під спільною фірмою і спільними силами. Поруч із названими науковими установами існує ще окреме Історичне Товариство, яке видає власний журнал „Український Історик''. Коли 16 квітня ц.р. мають відбутися Загальні Збори НТШ Америки, то наче автоматично виринає запит: яка перша ціль цих Зборів, яка найперша мета?! Купувати чи не купувати нову кам'яницю? Впорядкувати фінансово-податкові справи? Подбати, врешті, щоби НТШ мало впорядковану, скаталоговану велику забезпечену проти несовісних книголюбів бібліотеку? Зорганізувати нову свою канцелярію, якій грозить розхитання? Все це безумовно важливі справи. Проте, нема найменшого сумніву, що найпершим завданням цієї нашої насправжньої найстаршої Академії Наук є причинитися до єдности в українському науковому світі.

Така єдність не в тому, щоб усі були в одній уста-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Роман С.Голіят

ПІД ЗНАКОМ „ЗЛИТТЯ НАЦІЙ"

Z DZIEJOW WSPOLPRACY POLAKOW, UKRAINCOW I ROSJAN. NAKŁADEM UNIWERSYTETU JAGIELOŃSKIEGO. PRACE HISTORYCZNE, ZESZYT 54. KRAKÓW 1975. 212 СТОРІН

(2)

Ян Козік (Краків) у своїй розвідці п.з. „Стосунки українсько-польські в Галичині в період революції 1848-1849. Спроба характеристики'', цитує слова Адама Міцкевича, що: „Хто говорить тільки про інтереси одного народу, є неприятелем свободи''. Козік проаналізовує тодішню ситуацію в Галичині, покликуючись на великий джерельний матеріял. Там читаємо, що у Східній Галичині українці переважали — 71.0 відсотків населення, супроти поляків 20.4 відсотків і 7.9 відсотків жидів. (стор. 30). Автор твердить, що: „Участь українців в конспірації і польських змовах, спільна революційна пропаганда в польському дусі і в імені польсько-української єдности в роках тридцятих і сорокових спричинили, що польське суспільство не інтересувалося розвитком українського національного руху і перед 1848р., немов цілком його не добачувало. Тимчасом, він мав неабиякі досягнення, хоча його засяг відділювання в українськім суспільстві мусів бути обмежений з причини байдужности селян супроти національних аспірацій у відносинах панщинної системи''. (стор. 32). Створена у Львові 13-го квітня 1849-го року польська Центральна Рада визнала національну окремішність українців, і прямувала до задержання їх діяння в політичних справах з поляками. Автор об'єктивно насвітлює події того часу в Галичині, освітньо-політичний розвиток „русинів'' і їх провідників з Головної Руської Ради, Руського Собору й ряд інших.

З ініціятиви митрополита, А.Петрушевич написав кілька слів в обороні української національности, які здобули загальну апробату. Петрушевич мав рацію критикувати польське панування, яке спричинило, що українці були чужими у своїй батьківщині, натомість зовсім помилявся, що до їх цілковитого занепаду не дійшло тільки завдяки Австрії. Він одночасно ствердив, що 15-мільйоновий український нарід не може получитися з 10-мільйоновим польським народом тільки тому, що залишила його власна шляхта. Наша національність ще зі шляхтою не згинула - він писав. (стор. 43).

1. Грабянка був переконаний, що подібно, як впала Польща через гніт і спротив свободі України, впаде і українська справа, коли українська національність покажеться незичливою і ворожою польській національності.

„Автор умов згоди, вийшовши із заложення, що найбільшим ворогом обох народів є царська Росія, узасаднював, що поляків з українцями повинно лучити „перемир'я спільного відпору''...Що більше —в майбутності поляки, росіяни і мадяри мусять опустити українські етнічні землі, а коли направду люблять Україну і того не схочуть зробити, нехай приймуть мову й обряд і нехай стануть русинами'' (стор. 48).

„Поляки програли українську справу, бо переоцінили силу відділювання ідеї свободи, поступу і справ суспільно-політичних, а не доцінювали квестії національности для кристалізації свідомости і підстав українського народу.

Ґріґорій І.Марахов (Київ) у своїй статті „Польсько-українські революційні зв'язки 50-70 років XIX сторіччя'' описує про підпільну працю польських і російських соціялістів, яких переслідувала царська поліція. Там читаємо, що в Київській Новоостроєнській недільній школі на 148 учнів в 1860 році було: 121 українців, 21 росіян, 5 поляків і один німець. Недільні школи були важним і успішним лучником між польськими і українськими демократичними колами, але вони показалися нетривалими бо в 1862-му р. були зліквідовані на зарядження імператора Олександра II. Не зважаючи на царську заборону, в Україні почали збирати популярні народні пісні, билини, байки, як також студії над буттям українського й польського народів. Активну участь в тих працях брав польський демократ Антоній Коціпінський. Він посвятив ціле своє життя для популяризації і збирання українських народних пісень. Коціпінський зайнявся їх опрацьованням і виданням. Що більше, він старався познайомити з тими піснями европейські народи і в тому намірі вислав до Відня, Риму, Парижу, Берліну й інших міст їх тексти разом з нотами. Автор згадує про Герцена, який мав би мати великий вплив на постання і розвиток польсько-українських революційних стосунків. Хто не був соціялістом чи комуністом, Марахов називає націоналістом. Автор підчеркає, що великий вплив на революційний розвиток того часу мали: Маркс, Енгельс, Ленін і Паризька Революція.

[Продовження буде]

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Валентин Сім'янцев. Роки козакування. 1917-1923. (Спогади). Філядельфія, 1976, ст.420. На компюторі складав Петро Ямняк в Кліфтоні, Н.Дж.

Автор написав в [illegible]ому місці своїх спогадів важливе для характеристики його особи призначення: „І чим би я виправдав своє життя, коли б добра доля не дала мені мого козакування''. На жаль, замало було тоді таких українців, щоб так само думали, і це головна причина того, що Україна тепер в неволі. В. Сім'янцев не новик, як автор спогадів: в 1963 році „Червона Калина'' видала його ж „Спомини Богданівця'', які передруковані в цій книжці, а в 1973 році В-во „Свобода'' випустило „Студентські часи'', які є тепер продовженням споминів, що надруковані в цій книзі. Автор готує до друку ще два томи спогадів (Про свій побут в Чехо-Словаччині і про життя в Америці). Коли він це здійснить, то, мабуть буде першим між лінивими до писання спогадів українцями, бо дасть точний звіт про своє життя, починаючи 18-им роком після народження (Нар. 1899-го року).

Про його спогади видані в „Свободі'', писали ми в цьому щоденнику (6-го липня 1973) так:

„Автор написав свої спомини об'єктивно, він не обороняє жадної „партійної'' правди, бо йому на серці ціла Україна, він не висуває себе на перше місце, як це часто діється у спогадах''.

„Роки козакування'' обіймають роки української історії від 1917 до 1923, вони складаються з сімох частин. Автор служив в українській армії від 1917-го року за Центральної Ради, Гетьманату і пізніше за Директорії. Він з крови і кости кіннотчик і тому в своїх спогадах згадує і про те, що козак переживає радість, „коли дістає йому по вдачі коня, бо з добрим конем росте себепевність, а з нею і повага в своєму товаристві''.

Читач дивиться як це вдалося авторові так докладно пригадати собі деякі подробиці подій, які відбулися понад 50 років тому. В.Сім'янцев згадує про це у „Вступі'' і твердить, що „часте, навіть дуже часте повторювання тієї самої бувальщини мабуть і сприяло захованню всього того в пам'яті.''

Спогади В.Сім'янцева цікаві й цінні тим, що їх автор, хоч „перебув всю військову службу в Українській Армії в одній сотні, кінній сотні Богданівського полку'', то він попадав в таку ситуацію, що мусів перебувати між військовими відділами двох окупантів України Денікіна й большевиків, на Лівобережжі і на Правобережжі, був у Трикутнику Смерти, змагався у Зимовому Поході, маршував з боєм на Київ в 1920 році і тоді в одному уступі згадує, що „бачив Головного Отамана''. Авторові спогади місцями читаються немов повість.

Одна селянка недалеко Коростеня в 1919 році думала, що автор жид.

Хлопці намагалися переконати тітку, що я зовсім не жидок. Не повірила.

— А страву з салом їстимеш? - тітка знову до мене.

— Тьотю, „заспівав'' я, все їм і люблю сальце.

— Мовчи, та сідай, коли їстимеш. Перед столом усі ми перехрестилися.

А тітка:

— І жид перехрестився. Так чи хрищений, чи нехрищений — їж, Бог з тобою.

Хвилину дивилася тітка, як нам смакувало, а потім питається:

— А які ж це ви будете?

— Свої, тіточко, — хтось відповів.

— Тепер усі свої, — знаю! А от із яких ви? Чи з тих, що повтікали оце недавно, чи з отих, що тепер прийшли?

— Ми, тіточко, якраз з тих, що ото повтікали, і з тих, що тепер якраз прийшли...

Хто прочитає ці спогади В.Сім'янцева, в цивілю відомого скульптора й інженера гідротехнічного, той напевно не пожалує.

В книжці 16 світлин-ілюстрацій до текстів.

Михайло Драгоманов. Література українська, проскрибована рядом российським. Вступна стаття Романа Сольчаника. Мюнхен, 1976, ст. 32. (Відбитка з журнала „Сучасність'' з 1976 року).

Ця брошура містить статтю Романа Сольчаника „Драгоманов на Паризькому Літературному Конгресі 1878'' (ст. 74-78) і брошуру-доповідь М.Драгоманова, яка в українському перекладі, мабуть М. Павлика, звучить як її подано вище, а по-французькому вона звалася „La Litterature oukrainienne proscrite par la gouvernement russe" (ст. 79-102).

Про акцію Драгоманова зазначено в протоколах Конгресу, що її автор „не вимагає, щоб Конгрес вжив заходів, які йому не під силу. Він лише бажає, щоб його брошуру депонувати в архівах Конгресу для того, щоб вона стала корисною в майбутньому''. Хоч Асамблея Конгресу вирішила депонувати брошуру в архівах, то одначе її в протоколах пізніше не знайдено (якісь наші „приятелі'' про це мусіли подбати Л.Л.)

Цікаво тепер читати, як то Драгоманов сто років тому обороняв Україну проти переслідувань росій-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Падох

НА ПРАВНИЧІЙ СЛУЖБІ НАРОДОВІ

У 70-ліття Юрія Старосольського •

Вага студій совєтського права

I

В січні 1961 року в Україні в таємний спосіб пропали сім громадян; чотири з яких були членами КПУ, а три — правниками. Щойно за п'ять літ наспіла пізня вістка з мордовського концтабору Потьма, що вони перебувають там, за вироком Львівського обласного суду, винесенім по таємній розправі. Обвинувачено їх за утворення організацій Українська Робітничо-Селянська Спілка (УРСС), яка мирними засобами мала змагатися за здійснення статті 17 Конституції СРСР та статті 14 Конституції УРСР, а саме — вихід України зі Совєтського Союзу. Визнані винними були жорстоко покарані. Головний обвинувачений, адвокат юридичної консультації Львівської области, Лев Григорович Лук'яненко, був присуджений до розстрілу, другі — на довгі роки ув'язнення. Суд не взяв до уваги зовсім леґальної мети плянованої організації, ні завваги Лук'яненка, який закінчив юриличний факультет Московського університету ім. Ломоносова, а саме, що в університеті його запевнювали, що право в радянській державі реальне, не фіктивне, й все, що дозволене правом, може бути здійснене в житті.

Чи можна знайти кращий доказ ваги пізнання совєтського права, його здійснювання і здійснювачів, які понад півстоліття в своїх кліщах держать Україну. І чи можна сумніватися, що студії правного положення України належать до найважливіших ділянок сучасного українознавства, дарма, що Україною керує чуже окупаційне право.

Одним із передових, до речі, дуже нечисленних дослідників сучасного права в Україні, який в своєму науковому дорібку з тієї ділянки має блискучі праці, є проф. д-р Юрій Старосольський. Якщо б він — відомий громадський, особливо ж пластовий діяч нічого більше не вклав у скарбницю досягнень своєї національної громади, самі його наукові досліди, а зокрема досліди совєтського права, дали б достатню причину громадсько пошанувати його і його труд із його сімдесятиліттям.

Шлях до права.

Початкові правничі студії пройшли Юрієві Старосольському на Правничому факультеті Львівського державного університету — колись Франца II, опісля, в часі студій, Яна Казимира а під цю пору — Івана Франка — в роках 1927-1931, де здобув свій перший диплом магістра права. Потім на тім же університеті він продовжував студії карного права, відвідуючи семінарійні засідання у професора Яна Макаревича, відбуваючи водночас обов'язкову адвокатську практику. Студентські роки, крім студій, були сповнені невсипущою активністю, здебільша загально студентською, суто політичною (включно до романтики вивішення перед Першим Листопадом українського державного прапора на вежі своєї Альма Матер, що почесно було записано в актах політичної поліції), яка домінувала — це знак доби — над студіями й професійними справами. Був у студентські роки головою студентської Правничої Громади і КЛУСО (Комітет Львівських Українських Студентських Організацій), а в роки підготовчої правничої практики головою Секції Адвокатських Аплікантів при Союзі Українських Адвокатів.

П'ятирічну практику відбув Юрій Старосольський в одній з найкращих канцелярій не лише українського Львова. Загальна практика доповнила загальне правниче знання, вивчене в школі, а особливо велика й непересічно успішна активність у ділянці карного права вже тоді скерувала його увагу на кримінальне право, звідки був лише один крок до зацікавлення кримінальним правом в Україні й цим самим совєтологією.

Згадану практику відбув Юрій Старосольський в канцелярії свого батька сл. п. проф. д-ра Володимира Старосольського, професора права Українського Вільного Університету в Празі, а згодом, після повороту до Львова, адвоката й сьогодні вже легендарного оборонця перед польськими судами в політичних процесах, які по вершки виповнили сторінки історії визвольних змагань українського народу на його землях під Польщею. Загинув він на далекім Сибіру ще заки міг дочекатися такого громадського признання, як його старший син сьогодні. То ж усі ми, а зокрема ті, які мали щастя знати цю велику й неповторну людину, незрівняного адвоката й вельми ціненого науковця, ділимс наш глибокий сантимент для Ювілята з не менш глибоким і не менш свіжим відданням для його незабутнього Батька.

Після закінчення практики адвокатським іспитом у 1939 р. виконував адвокатуру до 1944 року з перервою в часі першої еміграції на Захід в рр. 1939-1941, після чого простелився йому вдруге шлях на Захід — зразу до Німеччини, а так до ЗСА. В 1940 р. здобув на УВУ докторат прав, згодом в 1945 р. став приватним доцентом, а з 1-го січня 1947 р. — професором карного права й процесу та теорії права. В роках 1945-1947 був професором торговельного права на Міжнароднім УНРРА університеті у Мюнхені, а з 1-го жовтня 1963 р. — професором права на Українськім Католицькім Університеті в Римі. В ЗСА студіював на Американськім Університеті в Вашінґтоні й 1952 року здобув звання маґістра політичних наук. З перших років брав участь у працях відновленого в Мюнхені Наукового Товариства ім. Шевченка і 30-го вересня 1949 р. став його дійсним науковим членом. Усі ці трудні роки зразу під політично незрілою, але все ж помірковано негуманною Польщею, згодом під дискримінаційною німецькою окупацією, а далі в „таборовій'' німецькій, а врешті американсько-іміграційний періоди Юрій Старосольський не покидав пера, даючи раз перевагу науці, то знову журналістиці, але, мабуть, немає сумніву, що його серце лежить глибоко в правничій науці, від якої він з конечности часово відходив.

[Продовження буде]

•)Доповідь, виголошена на громадськім відміченні 70-ліття Ю. Старосольського у Вашінґтоні 27-го лютого 1977

ПЕРЕДПЛАТИЛИ ТРИ ТОМИ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ Б. КРАВЦЕВА

В березні ц. р. Кураторія Фонду для видання літературної спадщини Богдана Кравцева проголосила передплату на заплановані три томи цієї спадщини, перший з яких — повна збірка поетичної творчости — вже зданий до друку. Всі три томи коштують в передплаті 25.00 дол., а після появи друком коштуватимуть 35.00 дол. Після проголошення передплати вже надіслали свої замовлення (долучивши в більшості до передплати також свою пожертву на видання цієї спадщини):

СПИСОК, Ч. 1

М. Лебедь
Я. Гніздовський
Р. Рогожа
А. Драган
д-р А. Хрептовський
У. Дячук
О. Федорика
М. Савчак
д-р Я. Падох
С. Андрушків
Я. Панчук
Я. Гайвас
Р. Слободян
Г. Закидальська
Ст. Салик
Р. Кравців
А. Скальський
Х. Кульчицький
К. Бачинський
О. Розмай
д-р. М. Кузьмович
Б. Каранович
М. Мурований
А. Ромах
Д. Горбачевський
Р. Ґеник-Березовський
„Лісові Чорти"
Ю. Стефаник
В. Сохан
І. Коропецький
Є. Шипайло
д-р Н. Дейчаківський
д-р М. Кознарська
Е. Шипайло
М. Одежинська
М. Прокоп
В. Левенець
В. Тершаковець
Л. Коленська
З. Снилик
І. Длябога
К. Стецюк
С. Чума
Л. Лапичак
О. Гентіш

ВІД НАУКОВОГО ФОНДУ УААУП

Цього року ми знова звертаємось до української громади за фінансовою допомогою і будемо дуже вдячні всім, хто своєю пожертвою причиниться до розбудови Наукового Фонду Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів. Українська громада дає значну підтримку на різні українознавчі курси і інститути при університетах Америки. Це дуже гарно, та ми боїмось, що українська етнічна група прийшла до переконання, що це одинока ціль на яку варто дати гроші.

Таке становище не є корисне для нас. Подивімся на наших сусідів німців і жидів. Німецька іміграція до Америки була чисельно найсильніша. Кожний університет має курси німецької мови, історії і культури. Цілий ряд університетів має інститути, що займаються тими справами. Та помимо того, як недавно завважив Збігнєв Бжезінскі, німці етнічної групи не творять. Чому? Тому, що вони не мають своїх власних інституцій. Натомість жиди мають, на думку Бжезінского, величезний вплив на закордонну політику Америки.

Багато з нас напевно думає, що Асоціяція багато собою не представляє і тому її підтримати не варто. На жаль, ми від давніх часів привикли до того, щоб себе поменшувати. Ми навіть не завважуємо, що ті, які поменшують українські інституції і установи, в дійсності поменшують себе самих. Нам не варто стояти на того рода становищі. Сильний НФ буде одним із найбільш основних засобів для того, щоб втримати в Америці українську етнічну групу, здобути голос в житті Америки, і піднести респект до себе самих. Пожертви можна висилати до

RESEARCH ENDOWMENT OF UAAUP
P.O. Box 491, Kent, Ohio 44240

Борис Антонович в обороні...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ких доповідей чільних представників американського уряду, учасники конференції мали нагоду ставити їм запитання.

Першим зголосився член Палати Представників стейту Іллиной Борис Антонович. В керівника бюра східньоевропейських справ при Державному Департаменті Марка Ґерисона він вимагав вияснення, чому уряд виступив в обороні ув'язнених московських дисидентів Ґінзбурга і Орлова, замовчавши арешти українців Руденка і Тихого.

Не діставши задовільної відповіді, Антонович запитав Спенсера Олівера, який є керівником відділу працівників створеної Конгресом Гельсінкської комісії, чому Україна і Білорусь, які є членами Об'єднаних Націй, не були запрошені до участи в Гельсінкській конференції. Явно заскочений цим запитанням Олівер міг тільки відповісти, що Україна і Білорусь належать до Совєтського Союзу і бажали, щоби їх репрезентувала совєтська делегація.

Інше питання про порушення національних і людських прав в Україні пізніше подав також інший учасник конференції, стейтовий представник із Колорадо.

Згодом Антонович повернувся до Капітолія, де мав розмову з іллінойським конґресменом Генрі Гайдом, а відтак зустрівся із сенатором стейту Міннесоти Гюбертом Гомфрі. Антонович обговорив з сенатором Гомфрі становище України і подякував йому за те, що від був одним з 28 сенаторів, які підписали лист до Брежнєва в обороні Руденка і Тихого.

Антонович тоді відвідав канцелярію сенатора Дола, республіканця з Кензас, де відбув нараду з асистентом сенатора, д-ром Мироном Куропасем. Сенатор Дол є членом Гельсінкської комісії, а д-р Куропась є його головним асистентом для справ, які комісія розглядає і для зв'язків з етнічними групами в Америці.

Того вечора в Державному Департаменті для учасників конференції відбулось прийняття, на якому Борисові Антоновичові пощастило коротко зустрітись із державним секретарем ЗСА Сайрусом Венсом. Антонович представився Венсові як уродженець України, який тепер є членом Палати Представників стейту Іллиной, і заявив, що українці в Америці, як також і в Україні, підтримують та покладають великі надії на позицію президента Картера в питанні прав людини.

ВИСТАВКА КАРТИН Я. ВИЖНИЦЬКОГО В ЧІКАҐО

Чікаґо, Ілл. — Заходами Українського Золотого Хреста (12-ий Відділ) тут в п'ятницю, 22-го квітня ц. р., о год. 8-ій вечора в галерії „Левів" при 2353 В. Чікаґо евеню відбудеться відкриття виставки картин мистця Ярослава Вижницького. Слово про мистця виголосить О. Гарасовський. Виставку можна буде оглянути ще в суботу й неділю, 23-го й 24-го квітня від год. 10-9 вечора і від 10-7 вечора в неділю.

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ і МАМИ
бл. п.
МАРІЇ ЧУМИ
буде відправлена
Заупокійна Служба Божа з Панахидою
в суботу, 16 квітня 1977 року
о год. 8-ій рано
в українській католицькій церкві
св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
Про молитви за душу Покійної просять:
муж — НИКОЛАЙ
дочка — НАТАЛІЯ
дочка — РОЗАЛІЯ ПОЛЧИ з мужем ГРИГОРІЄМ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Товариша Студій
інж. Андрія Чапельського
складають 30.00 долярів на „Церкву в Потребі"
Володимир ПЕЛЕХ з родиною

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЗА ЄДНІСТЬ НАУКОВОГО СВІТУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нові, під однією назвою, під одним управлінням. Різнородний характер наукових установ та деяке суперництво, як наслідок різних ідей різних науковців, це річ добра, корисна. Але ж потрібна, необхідна єдність у пошані до української науки, не як фраза, а як програма діяльности. Чи не можна би, наприклад, спільно скласти плян наукової політики — плян творів, що їх необхідно, в інтересі народу, видати для чужинецького світу та окремо для світу українського? Чи не можна би спільними зусиллями видавати спільний науковий журнал на високому рівні; або зорганізувати й видавати спільними силами журнал типу „Минуле й сучасне", що його редагував колись Павло Зайців; або час до часу виступати перед українською чи перед американською публікою з панелями на такому високому рівні, що це піднесе престиж всього українства! НТШ А приготовляє до друку велику „Історію України" М.Грушевського. Але ж це турботливе питання всього українського наукового світу і всього українства, чи варто і треба подати чужинецькому світові в буквальному перекладі твердження М.Грушевського, що ввесь козацький рух був рухом соціяльним і що велика революція проти Польщі у 1648р. мала суто соціяльне тло?!

Загальні Збори НТШ А не в силі протягом кількох годин розв'язати багато складних актуальних проблем української науки, найтісніше пов'язаної нині з сучасною трагічною ситуацією України та з її майбутністю. Але можуть і повинні дати поштовх, дати почин до такого розв'язування проблем, переводячи свої наради під знаком єдности українського наукового світу, без якої не буде ні в українському суспільстві ні в міжнародному світі тієї поваги до української науки, на яку вона заслуговує.

✝

У глибокому горю ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що в понеділок, 28-го березня 1977 року, по довгій і тяжкій недузі, упокоїлася в Бозі, на 52-му році життя,
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ

бл. п.
МАРІЯ ПАЛІЙ з роду Бех

ПОХОРОНИ відбулися в четвер, 30 березня 1977 р. з похоронного заведення Варрен-МкЕлваін, до церкви св Івана, а після Служби Божої, на Мт. Кальварі цвинтар в Лоренц, Канзас.

Горем і жалем прибиті:
чоловік — МИХАЙЛО
син — ПЕТРО

☦

Ділимося сумною вісткою з Друзями і Знайомими, що в понеділок, 11 квітня 1977 р. на 66-му році життя, несподівано, на удар серця, помер у своюму домі

бл. п.
ІВАН ЦАПАР
Дорогий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

ПАРАСТАС — в похоронному заведенні De Marco у Vineland, N.J. 13-го квітня 1977 р. о год. 7-ій вечора.

ПОХОРОН в четвер, 14-го квітня 1977 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. апп. Петра і Павла в Мілвіл, Н. Дж.

Похоронні відправи довершать отці протопресвітери Іван Данилевич, місцевий настоятель і Віталій Коваленко з Вунсакет, Р. Ай.

Після того Тіло Покійного буде відвезене до Бавнд Бруку, Н. Дж., на Український Православний Цвинтар.

Засмучена родина:
ДАРІЯ — дружина
ОЛЕСЬ і ЛЮБОМИР — сини з родинами
ДЗВЕНИСЛАВА КЛЕН — донька з родиною
ПЕТРО — брат

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогенького ТАТКА і МУЖА
о. Павла Теодоровича
складаємо жертву 25.00 долярів на Патріярший Фонд.
Дружина — ВІРА
Донька — ІРЕНА з мужем
і внуки — ВІРА, ДАНИЛО і ВАСИЛЬ

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ським урядом, Драгоманов писав, що тоді в Росії жили українці в числі 14,5 мільйона, а в Австрії понад 3 мільйони, отже разом 17,5 мільйона. Він переповідав історію України та її літератури і стверджував, що „історія України характеризується змаганням її народу до інституцій республіканських і демократичних". Драгоманов називав царський „указ" із 1876-го року „дурним". Ця заборона друкувати українські книжки „показує, як далеко може зайти деспотизм, попиханий національним централізмом".

Паризький Літературний Конгрес в 1878 році мав одну спеціяльну ціль — „забезпечити літературну роботу і поліпшити стан літератів", — думав професор Драгоманов, який хотів тільки „показати широкому світові тую страшну несправедливість", жертвами якої стали українці в Росії. Він сподівався, що Конгрес найде якийсь спосіб прийти українцям на допомогу.

Л.Коваленко. До історії знущання над українською мовою. Українська Православна Церква в США. Савт Бавнд Брук, Ню Джерзі, 1976, ст.62.

Це є 20-ий розділ повісти Л.Коваленко в українському оригіналі та в англійському, німецькому і французькому перекладах. Книжечка вийшла трудом Об'єднання Сестрицтва і коштом Консисторії Української Православної Церкви в цій країні з благословення Владики Митрополита Мстислава. Обкладинка роботи Петра Холодного, мол. Англійський переклад Марти Скорупської, німецький Іванни М. Ратич, французький - Валентина Бакума.

Л.Коваленко як головного героя своєї повісти „Тиха вода" змалювала професора Володимира Антоновича, який очолював українство в російській займанщині в другій половині минулого віку, і який старався протидіяти актові з 1876-го року, яким російська влада забороняла друкувати книжки українською мовою. Про повість Людмили Коваленко писали ми в „Свободі", ч.210 з 1973 року і підкреслювали патріотичність членів Української Громади, які на цілі цієї організації давали десятину своїх заробітків.

У 20-му розділі цієї повісти авторка в літературній формі подає, як російський цар в німецькому місті Емсі підписує ганебний для Росії акт про заборону друкувати книжки українською мовою. Сто років минуло від того часу, а червона Москва і тепер переслідує друковане українське слово.

ПОДЯКА

Складаємо спеціяльно нашу сердечну подяку Високодостойному Панові Президентові Української Народної Республіки Миколі Лівицькому за Його листовне глибоке співчуття від себе і від Державного Центру УНР в екзилі. А також нашу сердечну подяку Всім ВШ. Паням і Панам, хто висловив нам особисті чи листовні свої співчуття з приводу невіджалуваної втрати

нашого Найдорожчого МУЖА і ТАТА

бл. п. Підполковника ОЛЕКСАНДРА УЗОНІВА

Особливо сердечно дякуємо Високодостойним Пан-Отцям Протоієреєві Володимирові Базилевському і Протопресвітерові Іванові Ткачукові за Соборну Панахиду в похоронному домі Петра Яреми.

Зокрема приносимо нашу найсердечнішу подяку Всечесному Пан-Отцеві Протоієреєві Володимирові Базилевському, Настоятелеві Катедри св. Володимира — Української Православної Церкви в Ню Йорку за Його прочулене і зворушливе слово на Панахиді у похоронному домі П. Яреми і після Служби Божої в Катедрі св. Володимира в Ню Йорку і що відпровадив Покійного нашого МУЖА і ТАТА в останню дорогу вічного спочинку до Бавнд Бруку. Дириґентові проф. В. Завітневичеві і Хористам за їх прекрасний спів під час похоронного обряду, як на Панахидах, так на Заупокійній Службі Божій в Ню Йорку і на цвинтарі в С. Бавнд Бруку, наша сердечна подяка. А також наша сердечна подяка всім Вельмишановним Паням і Панам: докторові Іванові Козакові, що потрудився і подав до „Свободи" оголошення про смерть Покійного і за те, що ще раз потрудився і подав оголошення про Панахиду в сороковий День Його смерти, як рівнож за його прочулене прощальне слово від Українських Ветеранських Організацій на Панахиді, майорові Марущакові, д-рові Шпиткові, проф. М. Кучерові, Достойній Пані Н. Холодній, отаманові Лютому-Лютенкові і майорові Фартушному, що вшанували нашого МУЖА і ТАТА своїми чулими і змістовними промовами під час поминальної трапези після похорону, а також ВШ. панові Матвійові Суржкові за його листовне щире співчуття від собе і від Орденської Ради Залізного Хреста.

Всім Вам, Дорогі Друзі, Приятелі і Знайомі щиросердечне спасибі.

Прибиті горем:
дружина — ЗІНАЇДА
і дочка — ОЛЕКСАНДРА

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА й ДІДУНЯ

сл. п.
ІНЖ. АНТОНА ХУХРИ
будуть відправлені
Заупокійні Служби Божі

у церкві ПРЕСВ. ТРІЙЦІ в КЕРГОКСОНІ, Н. Й., в СУБОТУ, 16-го КВІТНЯ ц. р., в год. 9-ій вранці;
у церкві СВ. ДУХА в ЧЕСТЕРІ, Па., в ВІВТОРОК, 19-го КВІТНЯ ц. р., в год. 7-ій вранці;
у церкві СВ. ІВАНА в НЮАРКУ, Н. Дж., в СЕРЕДУ, 20-го КВІТНЯ ц. р. в год. 8-ій вранці.

Приятелів і Знайомих про молитви за упокій Душі Покійного щиро просить —
дружина — ДАРІЯ і Родина

✠

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 13-го квітня 1977 р., упокоївся в Бозі, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і ВУЙКО

бл. п.
МИХАЙЛО ШАВАЛА

нар. 19-го листопада 1892 р. в Старій Солі, пов. Самбір, б. поручник Австрійської Армії та УГА і учасник Визвольних Змагань, довголітній управитель школи в Можиллах на Куявах, Польща, а опісля у Старій Солі, Україна.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 15-го квітня 1977 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н Дж.

ПОХОРОН в суботу, 16-го квітня 1977 р о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя, а після Служби Божої на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
ЛЮБА і ІВАН ТУРЯНСЬКІ — донька і зять
ЮРІЙ і БОРИС — внуки
родини: РУДЗІНСЬКИХ, КОЧЕРЖУКІВ, ЛАЗІРКІВ, ҐУТІВ, РОМАНИШИНІВ, БАГНІВ, ДУБЕЇВ, ГАНУСЕЇВ, СУРМІВ, ЯНЧИШИНІВ і ШАВАЛІВ

Повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що
в суботу, 23 квітня 1977 р., о год. 10 рано
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
У ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
в церкві св. Архистратига Михаїла
при 1013 Fox Chase Rd., у Філядельфії (Jenkintown)
ЗА СПОКІЙ ДУШІ
сл. п.
ВАСИЛЯ ПАЛІЄВА
Просимо про молитви за спокій душі Покійного.
ДРУЖИНА І СИН в Польщі
РОДИНА в Америці

Український День Малої Семінарії св. Василія у Стемфорді

Проф. Роман Романишин, Владика Василь Лостен, Роман Василик, Никита Ярмолюк — 3-та нагорода, Іван Міджак —2-га нагорода, Іван Кащак і Богдан Шафран — 1-ша нагорода, і о. ректор Лев Моско.

Збірна деклямація студентів 1 і 2-го року. Зліва: К. Лискович, Ю. Савчин, С. Дульнявка, М. Шафран, П. Вергун, Т. Шатинський, О. Демкович, П. Ловас, П. Теребух, П. Гаврилюк, О. Островський, А. Пришляк.

Кожного року учні Малої Семінарії у Стемфорді за старанням проф. Романа Романишина підготовляють і влаштовують „Український День" з вийнятковою програмою. Цього року такий традиційний, бо вже з черги сьомий український День відбувся у неділю, 13-го березня у приміщеннях Малої Семінарії.

Того дня о год. 10:30 ранку всі учні, їхні батьки та гості зібралися в каплиці Колегії св. Василія на Архиєрейську Службу Божу, яку відправили Владики: Йосиф Шмондюк і Василій Лостен в сослуженні о. Юрія Маркевича й його чудового милозвучного співу. Велично й набожно лунали голоси при престолі, а їм у відповідь хор студентів наповнював святиню гармонією тонів, співаючи молитви Богослужби св. Василія Великого. Проповідь виголосив Владика Йосиф нав'язуючи зміст до програми дня, зокрема насвітлив велике значення традицій і звичаїв у житті народу.

Відчувалося святочний і піднесений настрій, завершенням якого було посвячення шкільного прапора, що придбали його студенти Семінарії, а акту свячення довершив Владика Василь.

Знаменна хвилина, глибокі враження. Простягнуті від прапора синьо-жовті стрічки об'єднують і скріплюють національні почування і студентів, і батьків, і кумів... Усіх, усіх приявних. Прокидається багато думок, а серед них доміну— „Молоді студенти виявляють бажання продовжувати студії під знам'ям синьо-жовтого прапора''. Це подія, якої ніколи не забувається.

Український День, який відзначають студенти Малої Семінарії — це справжнє свято цілої української громади в Стемфорді, що підтвердили своєю численною, біля 300 осіб приявністю на спільному обіді, що його приготовили матері студентів.

Святочну гостину відкрив молитвою о. ректор Лев Моско, а привітавши Владик, священиків, професорів студентів і гостей, з'ясував у короткій доповіді важливість плекання любови до своєї Батьківщини зберігання пам'яті про тих, які віддали своє життя, й про тих, які боряться за волю України. Згадуючи про працю над вихованням української молоді, о. ректор гарними і шляхетними прикметами насвітлив особу проф. Р. Романишина, після чого передав йому дальше ведення програми дня. Названий професор із притаманним йому гумором представив гостей за почесним столом: о. І. Терлецький, о. Богдан Кінь, проф. О. Берник з дружиною, п-во Ванді, п-во Нагірні, д-р Борисюк, о. Р. Мірчук, о. П. Чавс, Владика Йосиф Шмондюк, Владика Василь Лостен, о. ректор Л. Моско, о. префект Ю. Маркевич, д-р Л. Мидловський, п-во М. і Н. Хоманчуки, д-р Ленцик з дружиною, п-во В. Уздейчуки, проф. Й. Луків і господарі свята проф. Р. Романишин і його дружина Леся. Українські традиційні страви дуже справно подавали студенти, при чому в мене виникнуло питання — „Хто навчив їх тієї гарної й легкої зручности?"

Друга частина програми Українського Дня, яку виконали студенти відбулася в просторій шкільній авдиторії. І знову врочиста хвилина. Зі сцени несуться палкі слова проф. Романишина, якими з'ясовує він значення прапору у вихованні нашої молоді, в збереженні її національних почувань, та приналежности до українського народу, при чому він відмітив, що це найкраща хвилина в його життю. Опісля він передав прапор о. ректорові Л. Моско, з проханням, зберігати його як символ любови до нашої школи й українського народу.

Великий вклад праці професорів запримічувалося й в наступних точках програми. В збірній деклямації, добре складеного монтажу творів: „І в мене був свій рідний край" Б. Лепкого, „До великого моменту" І. Франка й „Любіть Україну" Сосюри, дуже гарно з доброю дикцією виконали студенти першого й другого року: К. Лискович, Ю. Савчин, С. Дульнявка, М. Шафран, П. Вергун, Т. Шатинський, О. Демкович, П. Ловас, П. Теребух, П. Гаврилюк, О. Островський і А. Пришляк. Професор української мови може похвалитися студентами, які опрацювали й виголосили доповіді на основну тему — „Українські народні звичаї", охопивши нашу обрядовість цілого року. Дуже гарно про звичаї Великодніх свят говорив Роман Василик, а в продовженні про звичаї Томиної неділі, Зелених свят і Івана Купала доповідав Іван Міджак. Тему — „Звичаї українського весілля" добре опрацював Іван Кащак, а про звичаї й обрядовість свят зимового циклу говорили Ярмолюк Никита і Шафран Богдан. Цей останній, молодим хлопцем кілька років тому, приїхав до Америки, тому свою доповідь закінчив споминюм про звичаї в рідній хаті в Україні, а також закликом, щоб ми всі співали ці наші чудові коляди й зберігали звичаї з вірою, що зірка засвітить і над нашим вертепом.

Хору студентів під орудою проф. О. Берника, який виконав пісні: „Реве та стогне Дніпр широкий", „Журавлі" і „Ой видно село", на превеликий жаль я не мала змоги слухати, не бачила також попису учнів танцювальної групи під керівництвом інструктора Вол. Уздейчука, в той бо час жюрі, до якого належали: д-р Лев Мидловський, о. Роман Мірчук і авторка цієї статті Н. Хоманчук в іншій залі розглядали й оцінювали доповіді згаданих студентів.

Важко було определити, кому належиться натоорода, всі бо доповіді були з малими різницями на однаковому рівні, хоча кожна на іншу тему й з іншим змістом. Отож, по виміні думок, члени жюрі взявши до уваги зміст і опрацювання теми, добір слів і спосіб їхнього виголошення, тобто плинність вимови, дикцію, наголошення і інше, відхилили порядок з попередніх років і признали нагороди всім п'ятьом доповідачам, які проголосив д-р Лев Мидловський: 1-шу двом студентам — Богданові Шафранові і Іванові Кащакові; 2-гу Іванові Міджакові і 3-тю Романові Василикові й Никиті Ярмолюкові.

Виміненим змагунам української мови, нагороди — різьблені плякети, роботи проф. Р. Романишина, вручив Владика Василь Лостен. Опісля усі учасники об'єднані світлою радістю, спонтанним співом молитви „Боже Великий" закінчили це гарно заплановане й добре підготоване свято.

Наталія Хоманчук

Вісті з Торонта

Як не гордитися Торонтом, що так громадно привітало нюйоркську „Думку'' на концерті 20-го лютого. Ми подивляли вправного й талановитого Семена Комірного, музичне доповнення знаменитого акомпаньятора Джона Ван Баскірка (навіть на невдячнім інструменті), працьовитість хору й солістів (Є. Турянську, Є.Титлу, В. Тершаківця, Ю. Штогрина й А.Ґроґуль) над репертуаром, а зокрема Ігоря Раковського, голос якого в останній точці двогодинного концерту плив дійсно свобідно, свіжо й весело, начебто тільки розспівався.

Приємним явищем була приявність серед публіки диригентів усіх хорів Торонта та організована зустріч після концерту, за що „Думка'' наперед подякувала на останній сторінці програмки, де хотілося б познайомитись із прізвищами хористів цього амбітного хору.

Сподіваємось, що до наступного концерту „Думки'' не прийдеться чекати знову 11 років.

xxx

25-го лютого при виповненій залі кінотеатру „Брайтон'' проходила прем'єра фільму „Зашуміла Верховина'' продукції Володимира Васіка. Гарні гірські краєвиди, спів пташок у супроводі чотириінструментальної, гуцульсько-кольоритної музики композитора Зіновія Лавришина, відтворювали образи рідних сторін, а стилеві одяги представляли типів гуцульського села.

Хоч у головних ролях виступають Любомир Микитюк, Олександра Микитенко і Павло Баброцяк, то увагу цілого фільму відбирає Володимир Довганюк, роля якого пов'язана з кожною акцією фільму. Андрій Ільків своєю грою і поставою створив добрий тип сільського війта. Менші ролі виконують Марта Набережна і Михайло Кадикало.

Відповідальний за цілість фільму є надійний молодий режисер, Орест Ковальський, а автором сценарія, як і в попередніх фільмах продукції В.Васіка, є С.Любомирський.

Видатки продукції фільму, не зважаючи на короткотривале накручування (всього 17 днів) виносить 120.000 дол., які вклав ентузіяст української кінематографії, сам продуцент В.Васік.

Очевидно, через брак часу не допильновано напр. гуртових одягів, сцен та не опрацьовано напр., похоронного обряду, що піднесло б вартість фільму.

Фільм „Зашуміла Верховина'' попередив документальний фільм із відкриття пам'ятника Л.Українки. Незвичайно вдало схоплені уривки з цієї історичної події, зможуть побачити офіційну частину і з усіх боків, оглянути мистецький твір М. Черешньовського.

Та, щоб цей фільм мав повне документальне значення, треба замінити б неправильно подані два прізвища осіб, які виступають у офіційному відкритті та подати прізвище диригента оркестри СУМ „Батурин'' так, як це зроблено у виступах хорів „Веснівка'' й „Калина''. Заповідачем цього фільму є О.Гамуляк.

В.Васікові можна тільки подякувати за його дотеперішній вклад праці в українську фільмову ділянку та побажати успіху в розшуках за вартісним матеріялом (скрипту) і кваліфікованими людьми до співпраці над дальшими продукціями українських фільмів.

XXX

На початку березня українська радіопрограма „Пісня України'' відзначувала своє існування концертами, в яких виступали передові мистці слова й пісні. Цьогорічними виконавцями були Рената Бабак (меццо-сопрано), Йосип Гошуляк (бас) і Тетяна Ткаченко (фортепіяновий супровід). Програма складалась із доповіді Василя Шимка „Тарас Шевченко — сонце України'', опрацьованої в сучаснім дусі нескореної України, та композицій до слів Т.Шевченка. Тут на окреме відмічення заслуговує 18-хвилинний твір М.Вериківського „Чернець'' у виконанні Й.Гошуляка у першій частині та пісні й арії Лисенка, Степового, Гулак-Артемовського і 2 думи в обробці Китастого в другій частині.

Закінчено концерт арією „Уна воче поко фа'' - Россіні, за яку зібрала захоплюючі оплески Р.Бабак, та арією і дуетом (із Джоконди) обох виконавців під невгаваючі оплески стоячої публіки.

Керівникові щоденної радіопрограми П.Наумчукові, належить подяка за можливість почути наших мистців у їхній повній формі від співу української клясики та старовинних дум до арій світових композиторів.

Незрозуміло одначе, чому п. Наумчук, не зважаючи на завваги громади, пов'язує річниці існування радіопрограми з Шевченківськими річницями. Тільки тому, що дата існування „Пісні України'' припадає на 7-го березня, не оправдує пов'язання цих, хоча близьких датами, річниць.

З другого боку незрозуміло, чому Торонто віддало традицію відмічування Шевченківських Роковин Рідним Школам, коли такий невичерпний репертуар для співаків, рецитаторів, театрів і балетів у творах національного Генія.

Торонто має всі дані, щоб щорічно відзначувати Шевченківські Роковини так, як це роблять українці ЗСА, а принаймі чергуватись із Рідними Школами, які могли б назміну влаштовувати що другий рік Рідношкільне Свято з різноманітними виступами дітей.

Але привернути вшанування нашого національного Пророка спільними громадськими силами, на мою думку, обов'язково.

Тоді приватні люди не мусітимуть виручати громади в цьому відношенні. Та це на майбутнє, а тепер чекаємо на 26 березня, коли з Ню Йорку привезуть нам „склянку води''.

Олена Глібович

Іцак Рабін зрезиґнував з керівництва партією, Шімон Перес зайняв його становище

Тель Авів, Ізраїль. — Прем'єр-міністер Ізраїлю Їцак Рабін зрезигнував з керівництва урядової Робітничої партії і відтягнув свою кандидатуру на перевибір після того, як ізраїльська газета обвинуватила його в нелегальному переховуванні грошей в одному з американських банків. Рабін, зглядно його дружина, мала в американському банку 20.000 долярів, що супротивляється ізраїльським законам. Центральний Комітет Робітничої партії, який складається з 815 членів, на нараді 10-го квітня ц. р. наіменував на становище керівника партії і кандидата у виборах дотеперішнього міністра оборони Шімона Переса. Перес очолюватиме партію у генеральних виборах, які відбудуться 17-го травня ц. р., і кандидуватиме на прем'єра в ізраїльському уряді. Виступаючи публічно, Перес заявив, що він, якщо буде обраний на прем'єра Ізраїлю, вестиме дотеперішню закордонну політику, найменує на міністра закордонних справ Абба Ебана і продовжуватиме переговори з арабами про підписання мирного договору. Основним завданням Переса під теперішню пору є недопустити до розламу Робітничої партії з малими партіями, які дотепер забезпечували урядуючій партії більшість в парляменті.

Українські Спортові Ігрища Молоді відбудуться в днях 18-19 червня, 1977 р.

Дня 31-го березня ц.р., в пластовій домівці при Станиці в Ню Йорку, відбулося чергове засідання Управи Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств-Східніх ЗСА, яке було присвячене цьогорічним Спортовим Ігрищам Молоді, що відбудуться в днях (субота, неділя) 18 — 19 червня на спортових площах оселі СУМА в Елленвіллі, Н.Й.

Зборами проводив голова СУАСТ-Схід — Юрій Храневич, в яких взяли участь: Л. Білик — секретар, Є.Гановський — заступник голови, О.Твардовський — пресовий реф., Р.Глушко — ланковий коп. м'яча, А.Лапичак — ланковий відбивання, Я.Рубель — ланковий плавання, Я.Петрик — член Контрольної комісії, С.Палидович і д-р Е.Жарський — почесні гості-дорадники.

Обговорюючи дальші деталі і пропозиції з попереднього засідання, Управа СУАСТ-Схід остаточно затвердила такий порядок Ігрищ:

У суботу, вранці о год. 9:30 відбудеться врочисте відкриття, після чого розпочнуться змагання: легкої атлетики, відбиванки і копаного м'яча.

У суботу, ввечері у великій залі оселі відбудеться товариський вечір з розваговою оркестрою.

У неділю по сніданку і після Служби Божої о год. 10-ій ранку розпочнуться дальші змагання у всіх 3-х ділянках спорту.

По полудні між год. 1—3-ою відбудуться фінальні гри. Закриття і роздача нагород передбачена на год. 3:30.

Турніром копаного м'яча, що проходитиме в 3-ох вікових групах: новацькій, учнівській і юнацькій, проводитиме ланковий Роман Глушко.

Турніром відбиванки завідує ланковий Адріян Лапичак. Легко атлетичними змаганнями займуться ланковий О.Колодій, якому допомагатиме Я.Рубель.

Устійнено, що в цьогорічних Ігрищах зможуть брати участь тільки ці Спортові Осередки і Молодечі Організації, які є повноправними членами СУАСТ-Схід. Остаточний реченець зголошень визначено день 13-го червня 1977р. Після тієї дати зголошень не приймається.

На чергових нарадах СУАСТ-Схід, що відбудуться — згідно з чергою в Пассейку, устійниться Провід Ігрищ, включно з суддейською Колеґією і Верифікаційною комісією.

[от]

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17-го КВІТНЯ 1977 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського, 482 Main St., Проситься чл. прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 24-го КВІТНЯ 1977 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Гови Авеню. Проситься вплачувати чл. вкладки на зборах. — В. Марущак, рек. секр.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Володимира 114 Відд. о год. 12-ій дня в парохіяльній залі св. Володимира при 2250 В. Кортез. На порядку: звіти членів уступаючої Управи і К. Комісії та вибір керуючих органів на 1977 р. Проситься чл. прибути. Якщо на визначений час не явиться приписана статутом кількість чл. збори відбудуться при всякій кількості приявних і будуть правосильні. Після зборів — перекуска. — М. Ніколь-Ткачук, гол., В. Вережан, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7739. Колісниця!

Це якась тягнена кіньми карета, або...

...або колісниця?!